

- Legalább azt tudnám, hogy én milyen vagyok.
- Jókor jut eszébe ezen töprengeni... — A bádogos nagyot ásított, és nyögve tekergette magán a pokrócot.
- Azelőtt senki se voltam. Ebben már biztos vagyok. Hittem valamit magamról, és közben egy semmi voltam..., egy nulla..., de mi vagyok most?
- Most egy marha, mert alvás helyett dumál. Persze, maga nem dolgozik velünk. Így aztán ráér töprengeni...
- Képtelen megbocsátani, hogy lógok? Törmöm kellene magam a németekért?
- Fene tudja. Sose kell különösködni. Abból csak baj lehet.
- Hát azok, akiket kihúztam a szarból, az semmi? Örökké azon jár az eszem, mért hagyjuk ezt csinálni magunkkal? Legalább megpróbálnánk tiltakozni...
- Nézze, én öregebb vagyok magánál. Jobban látom az egészet..., hozzászoktattak bennünket, így van ez, hozzászoktattak. Numerus clausus, vagy hogy mondják, első zsidótörvények, második zsidótörvények, munkaszolgálat, gettó..., az ember csak magával törődik..., eleinte mindenki azt hitte, rá nem vonatkozik.
- Milyen emberek csinálták ezt velünk? És milyen élet?
- A bádogos lefeküdt, betakargatta magát. A romépületbe hidegen fújt be a szél, átjárt a lyukas falakon. — Ne gyilkolja magát..., minek töprengeni? Aludjunk.
- Azt mondja meg, ha már leesett a templomtoronyból, hogy milyenek az emberek?
- Én nem tudom. De a vörös Leipnik biztosan tudta. Ő már nem mondhatja meg szegény...
- A vörös semmit se tudott..., semmit se értett, csak félt és szenvedett.
- No, látja..., ez az..., félt és szenvedett. Aztán megölték. Ezt a tudományt még mi is megtanuljuk..., megtanuljuk előbb-utóbb.
- Valahol a kerítésen túl, az erdő fái nyögtek a szélben.

(Folytatjuk.)

1964-VI-21

Vinkler László: Anya gyermekével